

(/users/torben-wendelboe)

Af Torben Wendelboe
(/users/torben-wendelboe)

Skribent
19 Sep.13

ANMELDELSE

BREVBOKEN AF MIKHAIL SJIJSKIN (/ANMELDELSER/BREVBOKEN-AF-MIKHAIL-SJIJSKIN)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/brevbogen-af-mikhail-sjijskin&title=Brevbogen+af+Mikhail+Sjijskin)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/brevbogen-af-mikhail-sjijskin&status=Brevbogen+af+Mikhail+Sjijskin+http://litteratursiden.dk/anmeldelser/brevbogen-af-mikhail-sjijskin)

u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/brevbogen-af-mikhail-sjijskin&title=Brevbogen af Mikhail Sjijskin) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/brevbogen%23comment-form) for at skrive kommentarer

Log ind (/user/login?destination=/boeger/brevbogen%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?

destination=/boeger/brevbogen%23comment-form) for at skrive kommentarer

Besættende totalroman om et brevskrivende par, der måske - måske i virkeligheden slet ikke - når hinanden i en omfattende korrespondance.

Sjijskins ambition med 'Brevbogen' er for mig at se at skrive en totalroman, altså en roman der stort set rummer alt i hele menneskelivet. Det giver derfor god mening, at romanen indledes med referencer til altings begyndelse, til Big Bang og til Bibelens skabelsesberetning.

Romanen begynder:

"Jeg åbner Aftenposten fra i går, og der skriver de om os to.

Der står at det igen vil være sådan at ordet var i begyndelsen. Men i skolen terper de stadig som i gamle dage at der først var en stor eksplosion, og at alting blev spredt i alle retninger.

Og alt fandtes åbenbart allerede før eksplosionen - både alle endnu ikke udtalte ord og alle synlige og usynlige galakser. Ligesom det glas som engang bliver til, allerede findes i sandet, og sandkornene er kimen til netop dette vindue hvor der lige løb en dreng forbi med en bold som han havde proppet ind under blusen.

Det var sådan en slags klump af varme og lys."

Stedet er ikke bare klangbund for hele romanen, det er også typisk for den med sin blanding af kosmiske teoretiske overvejelser og syner og så på den anden side konkret med detaljen om drengen med bolden proppet op under blusen. Og endnu en pointe til indledning: Sjijskin har netop valgt en af den klassiske romans oprindelige grundformer, brevromanen, til sit projekt, vel for netop at indfælde det i en tradition, som han er sig meget bevidst om at forlænge.

Romanen er for så vidt en brevveksling. To mennesker, et elskende par, Volodjenka og Sasjenka som de oftest tiltaler hinanden, skriver breve til hinanden. Han er endt i en langtrukken krig et sted i det kinesiske område, hvor en international koalitionsstyrke er i kamp med kineserne. Vi er noget tilbage i tid, krigen udkæmpes med kanoner trukket af heste, mens krigens vold, lidelser og meningsløse tab skildres som et helt universelt vilkår. Hans breve bliver krigen som tilstand, voldsom, ødelæggende, endeløs. Og dog holder han sig i live.

Hendes breve er fra et Rusland i fred med en hverdag, der præges både af de små ting i livet som iagttagelser på gaden og glimt af arbejdslivet. Men de rummer også de store ting, kærlighed, sex, undfangelser, fødsel, sygdom, død, hele det man kunne kalde det normale livs store cyklus. Brevvekslingen ligner i hvert fald som udgangspunkt en helt normal brevveksling mellem to unge elskende, som skæbnen har adskilt. Men efterhånden, som man læser, går det op for én, at de egentlig ikke kommenterer oplysninger eller begivenheder i hinandens breve. Får de brevene, læser de brevene? De spørgsmål trænger sig på under læsningen.

På et punkt fik jeg en association i retning af Samuel Becketts vidunderlige drama 'Glade dage', hvor Winnie jo sidder i sit jordhul og fortæller sin historie, stort set lige ud i luften. Og jeg synes, jeg med en vis ret i hvert fald kan sige, at i Sjijskins værk er der blot ikke ét jordhul men to med to fortællere, der fortæller hver sin historie, uden at fortællingerne flettes sammen.

Her er 'Brevbogen' så forskellig fra Sjijskins andet værk på dansk, 'Venushår', hvor stemmerne netop flettes sammen til én stor fuldtone, episk dragende fuga, mens 'Brevbogen' får sin store styrke i de enkelte nedslags klarhed og dybde. Hvert sted i bogen er en kosmisk vision, et religiøst spørgsmål, en eksistentiel overvejelse, en psykologisk indsigt parret med netop det konkrete, det nære, det nære.

Et citat mere:

"I dag så jeg en pige der var væltet på sin cykel - hun havde fået skrammer på knæet og sad og hulkede højt, og den ene hvide strømpe var blevet snavset. Det var på havnepromenaden, der hvor løverne sidder - deres gab er fyldt med affald, slikpapir og ispinde. Og bagefter gik jeg hjemad og tænkte af en eller anden grund på at alle store bøger og malerier slet ikke handler om kærlighed. De lader bare som om de handler om kærlighed for at det skal være interessant at læse dem. Men i virkeligheden handler de om døden. I bøgerne er kærlighed sådan en slags skærm, eller rettere: et bind for øjnene. så man ikke kan se. Så det ikke er så uhyggeligt."

Er det også et udsagn om bogen her? Måske, for et par linjer senere skriver Sjijskin videre på tanken med en vidunderlig metafor i svirrefluen: "Det er nok ikke døden alle bøger handler om, men evigheden, men deres evighed er bare ikke virkelig - et eller andet brudstykke, et øjeblik, som en svirreflue midt i en ravklump. Den satte sig et øjeblik for at gnide bagbenene lidt, og pludselig var det for evigt (...)."

Det er jo så vidunderligt skrevet, at man kan blive stum af glæde og klog på Sjijskins digteriske projekt med den skildring af hele menneskelivet, der er bogens ambition. Der er flere af den slags steder, hvor man blot kan læse langsomt og nydende og beundre, hvordan Sjijskin så tilsyneladende enkelt får sat de store ting i spil.

Sjijskin står for mig som en meget ambitiøs digter, en digter, der vil det store som sværvægttere som Tolstoj, Dostojevskij og for mig ikke mindst Joyce, og Sjijskin matcher dem, som en forfatter af i dag med stor traditionsbevidsthed parret med modernitet og på vej mod en fornem placering i verdenslitteraturen med sine billeder af dette menneskeliv.

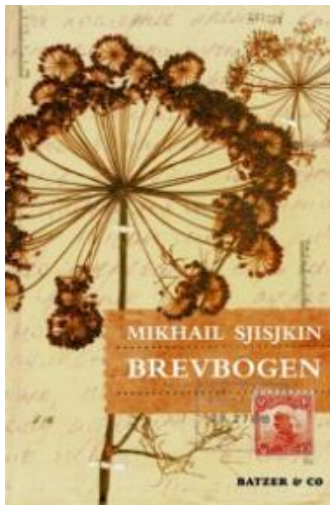
Jeg håber inderligt, vi får mere på dansk.

Internal links

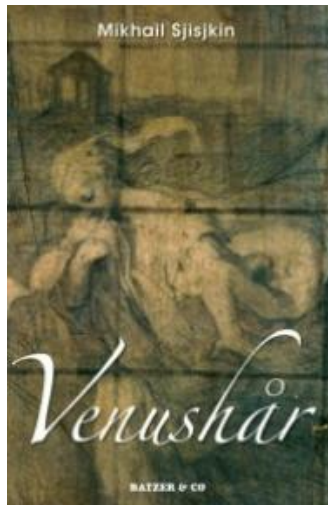
Venushår af Mikhail Sjijskin (/anmeldelser/venushar-af-mikhail-sjijskin)

Bøger af Mikhail Sjijskin

(/boeger/brevbogen)
BREVBOKEN (/BOEGER/BREVBOKEN)
Af Mikhail Sjijskin

(/boeger/venushar)
VENUSHÅR (/BOEGER/VENUSHAR)
Af Mikhail Sjijskin

Kommentarer

0 kommentar

Log ind (/user/login?destination=/anmeldelser/brevbogen-af-mikhail-sjijskin%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?)

Om Litteratursiden →

Følg os

